

Cu privire la marimea, modul si termenele de achitare
a primelor de asigurare obligatorie de asistenta medicala

Legea Republicii Moldova
Nr. 1593-XV din 26 decembrie 2002
(Monitorul Oficial, 8 februarie 2003, nr.18-19, p. I, art. 57)

Parlamentul adopta prezenta lege organica.

Capitolul I DISPOZITII GENERALE

Art.1. - Prezenta lege stabileste cadrul juridic pentru determinarea marimii, modului si termenelor de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistenta medicala in fondurile constituite si gestionate de Compania Nationala de Asigurari in Medicina in temeiul Legii nr.1585-XIII din 27 februarie 1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistenta medicala.

Art.2. - Prezenta lege isi extinde actiunea asupra autoritatilor administratiei publice centrale si locale, intreprinderilor, institutiilor, organizatiilor, denumite in continuare unitati, indiferent de tipul de proprietate si forma juridica de organizare, asupra persoanelor fizice care desfasoara activitate de intreprinzator, asupra cetatenilor straini si apatrizilor cu domiciliu in Republica Moldova, precum si asupra altor categorii calificate ca asigurate in Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistenta medicala.

Art.3. - In sensul prezentei legi, se definesc urmatoarele notiuni:

platitor al primelor de asigurare obligatorie de asistenta medicala - persoana fizica sau juridica, inclusiv autoritate a administratiei publice centrale sau locale, care are obligativitatea de a achita primele de asigurare in modul stabilit de prezenta lege;

angajat - salariat incadrat pentru desfasurarea unor activitati sau prestarea unor servicii permise de legislatie, indiferent de termenul de angajare si forma de retribuire a muncii;

prima de asigurare obligatorie de asistenta medicala - contributie periodica (lunara) sau unica (anuala), calculata in functie de tariful stabilit in calitate de contributie procentuala la salariu si la alte forme de retribuire a muncii, la onorarii sau ca suma fixa in valoare absoluta si platita pe parcursul unui an.

Capitolul II PLATITORII PRIMELOR DE ASIGURARE OBLIGATORIE DE ASISTENTA MEDICALA

Art.4. - Platitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistenta medicala sint:

a) unitatile, indiferent de tipul de proprietate si forma juridica de organizare;

b) angajatii unitatilor, indiferent de tipul de proprietate si forma juridica de organizare;

c) Guvernul - pentru categoriile respective stabilite de legislatie (anexa nr.1) (in redactia Legii Nr.430-XV din 31 octombrie 2003);

d) persoanele fizice care desfasoara activitate de intreprinzator in conformitate cu legislatia;

e) alte persoane fizice cu domiciliu in Republica Moldova.

Capitolul III BAZA DE CALCUL SI MODUL DE STABILIRE A PRIMELOR

DE ASIGURARE OBLIGATORIE DE ASISTENTA MEDICALA

Art.5. - (1) Primele de asigurare obligatorie de asistenta medicala se stabilesc in functie de suma prevazuta in legea bugetului pe anul respectiv pentru o persoana din categoria care se asigura din buget, echivalenta costului Programului unic al asigurarii obligatorii de asistenta medicala, denumit in continuare Program unic, pe cap de locuitor.

(2) Marimea primei de asigurare obligatorie de asistenta medicala este revazuta si calculata anual de catre Compania Nationala de Asigurari in Medicina si aprobata de Parlament.

Art.6. - Primele de asigurare obligatorie de asistenta medicala pentru categoriile prevazute in anexa nr.2 se calculeaza in functie de tariful stabilit in calitate de contributie procentuala la salariu si la alte forme de retribuire a muncii, la onorarii, pina la deducerea (retinerea) impozitelor si altor plati stabilite de legislatie.

Art.7. - Primele de asigurare obligatorie de asistenta medicala pentru categoriile de persoane prevazute la art.4 lit.e) si in anexa nr.3 se calculeaza in valoare absoluta, echivalenta costului Programului unic pe cap de locuitor.

Art.8. - Suma primelor de asigurare obligatorie de asistenta medicala, achitata pentru propriii angajati de catre administratia institutiilor si organizatiilor finantate de la bugetele de toate nivelurile, se include in devizul de cheltuieli al acestor institutii si organizatii.

Art.9. - (1) Primele de asigurare obligatorie de asistenta medicala pentru categoriile de persoane al caror platitor este Guvernul se stabilesc, ca subventii, in marime echivalenta costului Programului unic pe cap de locuitor (in redactia Legii Nr.430-XV din 31 octombrie 2003).

(2) Suma primelor de asigurare obligatorie de asistenta medicala se calculeaza in functie de numarul persoanelor asigurate si se prevede intr-o pozitie separata in bugetul de stat (in redactia Legii Nr.430-XV din 31 octombrie 2003).

Art.10. - Primele de asigurare obligatorie de asistenta medicala achitate de cetatenii straini si apatrizii cu domiciliu in Republica Moldova se calculeaza in modul prevazut pentru categoriile respective de cetateni ai Republicii Moldova.

Art.11. - Lista categoriilor respective de platitori ai primelor de asigurare (anexele nr.2 si nr.3), precum si tipurile de drepturi si venituri, la care nu se calculeaza primele de asigurare obligatorie de asistenta medicala (anexa nr.4) pot fi modificate si aprobate in modul stabilit.

Capitolul IV

MODUL DE ACHITARE A PRIMELOR DE ASIGURARE OBLIGATORIE DE ASISTENTA MEDICALA. EVIDENTA SI CONTROLUL

Art.12. - Unitatile, indiferent de tipul de proprietate si forma juridica de organizare, inclusiv cele finantate de la bugetul de stat si de la bugetele unitatilor administrativ-teritoriale, sint obligate, concomitent cu plata salariilor, sa vireze la contul Companiei Nationale de Asigurari in Medicina primele de asigurare obligatorie de asistenta medicala in volum deplin, calculate in conformitate cu prezenta lege.

Art.13. - Ministerul Finantelor, autoritatile administratiei publice locale, concomitent cu alocarea mijloacelor pentru salarizarea personalului institutiilor si organizatiilor finantate de la bugetul de stat si, respectiv, de la bugetele unitatilor administrativ-teritoriale, vor aloci si vor transfera mijloace pentru primele de asigurare obligatorie de asistenta medicala in quantum proportional cu salariile achitate.

Art.14. - Ministerul Finantelor va vira la contul Companiei Nationale de Asigurari in Medicina transferurile (subventiile), calculate ca prime de

asigurare obligatorie de asistenta medicala pentru categoriile de persoane prevazute la anexa nr.1, in cuantumul stabilit in bugetul de stat (in redactia Legii Nr.430-XV din 31 octombrie 2003).

Art.15. - Bancile si subdiviziunile Trezoreriei de Stat vor elibera mijloace banesti pentru achitarea salariilor concomitent cu virarea integrala de pe conturile agentilor economici pe contul Companiei Nationale de Asigurari in Medicina a primelor de asigurare obligatorie de asistenta medicala, calculate atat pentru unitati, indiferent de tipul de proprietate si forma juridica de organizare, cit si pentru angajati.

Art.16. - Categoriile de platitori prevazute la pct.2-9 din anexa nr.3 si persoanele fizice cu domiciliu in Republica Moldova care nu sint incluse in anexele nr.1, 2 si 3 achita primele de asigurare obligatorie de asistenta medicala in mod individual.

Art.17. - Evidenta si controlul corectitudinii calcularii si virarii in termen la contul Companiei Nationale de Asigurari in Medicina a primelor de asigurare obligatorie de asistenta medicala, precum si incasarea penalitatilor si sanctiunilor financiare, se efectueaza:

a) de catre agentiile teritoriale ale Companiei Nationale de Asigurari in Medicina - pentru toate formele de prime de asigurare obligatorie de asistenta medicala;

b) de catre inspectoratele fiscale de stat teritoriale, in conformitate cu drepturile atribuite acestora - pentru primele de asigurare obligatorie de asistenta medicala stabilite in calitate de contributie procentuala la salariu si la alte forme de retribuire a muncii, la onorarii.

Art.18. - Raportul anual privind activitatea financiara a Companiei Nationale de Asigurari in Medicina si utilizarea mijloacelor fondurilor asigurarii obligatorii de asistenta medicala se aproba de Consiliul de administratie al companiei, se prezinta Guvernului si Parlamentului si se publica in Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Art.19. - Rapoartele trimestriale si anuale privind acumularea si utilizarea mijloacelor financiare constituite din primele de asigurare obligatorie de asistenta medicala sint prezentate de catre Compania Nationala de Asigurari in Medicina Ministerului Finantelor, Inspectoratului Fiscal Principal de Stat de pe linga Ministerul Finantelor, Departamentului Statistica si Sociologie si altor institutii, conform legislatiei.

Capitolul V

TERMENELE DE ACHITARE A PRIMELOR DE ASIGURARE OBLIGATORIE DE ASISTENTA MEDICALA

Art.20. - Categoriile de platitori carora, in temeiul prezentei legi, prima li se calculeaza in calitate de contributie procentuala la salariu si la alte forme de retribuire a muncii, la onorarii achita primele de asigurare obligatorie de asistenta medicala o data pe luna, la momentul incasarii mijloacelor financiare pentru retribuirea muncii.

Art.21. - Ministerul Finantelor va vira la contul Companiei Nationale de Asigurari in Medicina transferurile (subventiile), calculate ca prime de asigurare obligatorie de asistenta medicala pentru categoriile de persoane prevazute la anexa nr.1, o data pe luna, nu mai tirziu de data de 10 a lunii corespunzatoare (in redactia Legii Nr.430-XV din 31 octombrie 2003).

Art.22. - Persoanele fizice care desfasoara activitate de intreprinzator in conformitate cu legislatia si carora, in temeiul prezentei legi, li se calculeaza contributia in forma de suma fixa vor achita integral cuantumul anual al primelor de asigurare obligatorie de asistenta medicala in termen de trei luni de la data intrarii in vigoare a legii fondurilor asigurarii obligatorii de asistenta medicala (in redactia Legii Nr.154-XVI din 21 iulie 2005, in vigoare 1 ianuarie 2006).

Art.23. - Persoanele fizice care cad sub incidenta art.4 lit.e) vor

achita integral cuantumul anual al primelor de asigurare, calculate in forma de suma fixa, in termen de trei luni de la data intrarii in vigoare a legii fondurilor asigurarii obligatorii de asistenta medicala (in redactia Legii Nr.154-XVI din 21 iulie 2005, in vigoare 1 ianuarie 2006).

Capitolul VI
RESPONSABILITATEA PLATITORILOR PRIMELOR DE ASIGURARE
OBLIGATORIE DE ASISTENTA MEDICALA

Art.24. - In conformitate cu legislatia, platitorii primelor de asigurare obligatorie de asistenta medicala prevazuti la art.4 lit.a) si lit.d) se vor inregistra la agentia teritoriala a Companiei Nationale de Asigurari in Medicina in termen de cel mult 10 zile de la data obtinerii certificatului de inregistrare.

Art.25. - Administratia unitatilor, indiferent de tipul de proprietate si forma juridica de organizare, este responsabila de calcularea corecta si transferarea in termen a sumelor contributiilor datorate de angajati impreuna cu contributia calculata asupra fondului de retribuire a muncii.

Art.26. - Administratia unitatilor, indiferent de tipul de proprietate si forma juridica de organizare, prezinta trimestrial, pina la data de 10 a lunii urmatoare trimestrului de gestiune, raportul privind calcularea si transferul primelor de asigurare obligatorie de asistenta medicala agentii teritoriale ale Companiei Nationale de Asigurari in Medicina si inspectoratelor fiscale de stat teritoriale.

Art.27. - Administratia unitatilor, indiferent de tipul de proprietate si forma juridica de organizare, va comunica in scris, in termen de 15 zile, agentii teritoriale ale Companiei Nationale de Asigurari in Medicina despre concedierea angajatului.

Art.28. - Este interzisa dezafectarea mijloacelor prevazute in bugetele de toate nivelurile pentru asigurarea obligatorie de asistenta medicala, precum si folosirea lor de catre Compania Nationala de Asigurari in Medicina in alte scopuri decit cele stabilite de prezenta lege si alte acte legislative.

Art.29. - (1) In cazul diminuarii sau tainuirii sumei primelor de asigurare obligatorie de asistenta medicala ori a bazei de calcul, inclusiv a fondului de retribuire a muncii, a veniturilor din care au fost calculate aceste prime, platitorilor li se aplica o amenda in marimea sumei cu care au fost diminuate primele ori baza de calcul sau a sumei tainuite.

(2) Concomitent cu amenda, de la platitori se va percepe suma primelor de asigurare obligatorie de asistenta medicala, calculata la sumele cu care au fost diminuate primele ori baza de calcul sau la sumele tainuite, si penalitatea pentru nevirarea in termen a sumei primelor in cauza.

Art.30. - Platitorilor primelor de asigurare obligatorie de asistenta medicala li se aplica penalitate in marimea stabilita conform prevederilor legislatiei.

Art.31. - Nerespectarea ordinii si modului de calculare, netransferarea, transferarea cu intirziere sau incompleta a primelor de asigurare obligatorie de asistenta medicala, refuzul de a pune la dispozitia Companiei Nationale de Asigurari in Medicina si agentii ei teritoriale a actelor necesare stabilirii obligatiunilor de asigurari, neprezentarea, in termenele stabilite la art.26, a darilor de seama privind calcularea si transferul primelor de asigurare obligatorie de asistenta medicala atrag raspunderea persoanelor fizice si a persoanelor cu functie de raspundere din unitati, indiferent de tipul de proprietate si forma juridica de organizare, in conformitate cu Codul cu privire la contraventiile administrative si Codul penal.

Art.32. - Anexele nr.1-4 fac parte integranta din prezenta lege.

Capitolul VII

DISPOZITII FINALE SI TRANZITORII

Art.33. - Prezenta lege intra in vigoare la 1 iulie 2003.

Art.34. - Guvernul, pina la 1 iulie 2003:

- va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislatiei in concordanta cu prezenta lege;
- va aduce propriile acte normative in concordanta cu prezenta lege;
- va intreprinde alte masuri pentru buna desfasurare a procesului de punere in aplicare a prezentei legi, pentru studierea si implementarea prevederilor ei de catre subiectii de drept.

PRESEDINTELE
PARLAMENTULUI

Eugenia OSTAPCIUC

Anexa nr. 1
(in redactia Legii
Nr.430-XV din 31 octombrie 2003)

Categoriile de persoane neangajate pentru care platitor al primelor de asigurare obligatorie de asistenta medicala este Guvernul

1. Copiii de virsta prescolara
 2. Elevii din invatamintul primar, gimnazial, liceal si mediu de cultura generala
 3. Elevii din invatamintul secundar profesional
 4. Elevii din invatamintul mediu de specialitate (colegii) cu frecventa la zi
 5. Studentii din invatamintul superior universitar cu frecventa la zi
 6. Rezidentii invatamintului postuniversitar obligatoriu
 7. Copiii neincadrati la invatatura pina la atingerea virstei de 18 ani
 8. Gravidele, parturientele si lauzele
 9. Invalizii
 10. Pensionarii
 11. Somerii inregistrati oficial.
- (Conform Legii Nr.161-XV din 20 mai 2004 anexa nr. 1 se completeaza cu un nou punct 6, iar punctul 6 devine punctul 7).
- (Conform Legii Nr.161-XV din 20 mai 2004 anexa nr. 1 se completeaza cu un nou punct 8, iar punctele 7, 8 si 9 devin punctele 9, 10 si 11).

Anexa nr. 2

Categoriile de platitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistenta medicala carora li se calculeaza prima de asigurare in calitate de contributie procentuala la salariu si la alte forme de retribuire a muncii, la onorarii

1. Unitatile, indiferent de tipul de proprietate si forma juridica de organizare.
2. Salariatii angajati prin contract individual de munca, cu exceptia categoriilor de persoane prevazute la anexa nr.3.
3. Deputatii in Parlament.
4. Presedintii raioanelor si alte persoane cu functii eligibile remunerate (in redactia Legii Nr.482-XV din 4 decembrie 2003).
5. Judecatorii si procurorii.
6. Asociatiile obstesti si fundatiile care nu desfasoara activitate economica, de productie, de comert si de mediere.
7. Ambasadele, consulatele si alte misiuni permanente, situate pe teritoriul Republicii Moldova, care angajeaza cetateni ai Republicii

Moldova.

8. Cetatenii Republicii Moldova angajati, in baza de contract, in proiecte, institutii si organizatii internationale, indiferent de sursa finantarii activitatilor acestora, daca acordurile internationale nu stipuleaza altfel.

9. Persoanele angajate de catre fondatorii de intreprinderi individuale in baza unui contract individual de munca.

10. Avocatii si notarii, indiferent de forma juridica de organizare a activitatii, care au obtinut licenta in modul stabilit de lege. Pentru categoriile mentionate, primele de asigurare sint calculate din onorariile primite pentru acordarea de servicii, dupa deducerea cheltuielilor de retribuire a muncii salariatilor angajati in baza contractelor individuale de munca.

Anexa nr. 3

Categoriile de platitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistenta medicala carora li se calculeaza prima de asigurare in suma fixa in valoare absoluta

1. Persoanele neangajate care sint asigurate din contul bugetului.
2. Persoanele fizice care desfasoara activitate de intreprinzator in conformitate cu legislatia.
3. Titularii patentelor de intreprinzator.
4. Proprietarii de terenuri agricole care nu au transmis terenurile in arenda.
5. Proprietarii de terenuri agricole constituiti in asociatii de prelucrare colectiva a pamintului, indiferent de forma juridica de organizare.
6. Persoanele fizice care arendeaza terenurile agricole in baza de contract.
7. Fondatorii de intreprinderi individuale, inclusiv pensionarii (cu exceptia celor din agricultura).
8. Persoanele fizice care obtin venit din arendarea unitatilor de transport, localurilor, utilajelor si altor bunuri materiale (cu exceptia arendei terenurilor agricole si arendei realizate in baza de patenta).
9. Scriitorii, pictorii, artistii.

Anexa nr. 4

Tipurile de drepturi si venituri la care nu se calculeaza primele de asigurare obligatorie de asistenta medicala

1. Ajutorul material acordat in caz de calamitate naturala si de alte circumstante exceptionale, ajutorul material unic acordat prin hotarire de Guvern sau prin decizie a autoritatii administratiei publice locale.
2. Ajutorul material, in expresie baneasca sau naturala, acordat la principalul loc de munca in alte cazuri decit cele specificate la pct.1.
3. Sumele compensatorii in limitele stabilite de legislatie (diurnele de deplasare si sumele platite in locul diurnelor, compensatiile pentru prejudiciul cauzat angajatilor prin mutilare sau prin alta vatamare a sanatatii in procesul muncii), cu exceptia compensatiei pentru concediul nefolosit in caz de concediere.
4. Sumele primite de persoanele asigurate pentru asigurarile benevole, indiferent de platitorul primelor de asigurare.
5. Preavizele de concediere platite in conformitate cu legislatia, inclusiv preavizele de concediere platite in temeiul art.25 alin.(6) din Legea serviciului public nr.443-XIII din 4 mai 1995.
6. Sumele platite, conform legislatiei, de catre unitati angajatilor.

Aceste sume includ plata pentru spatiul locativ si serviciile comunale prestate pe gratis, plata pentru spatiul locativ ce se afla la balanta unitatii, sumele pentru procurarea imbracamintei si incaltamintei speciale si a altor mijloace de protectie individuala, pentru procurarea laptelui si a hranei curativ-dietetice, sumele pentru achitarea costului biletelor de tratament in sanatorii, al biletelor in casele de odihna si in institutiile de intremare pentru copii.

7. Sumele ce se constituie din valoarea cadourilor (premiilor in obiecte) si din platile stimulatorii primite de angajatii unitatilor la principalul loc de munca, a caror marime nu depaseste 100 de lei, precum si sumele ce se constituie din valoarea premiilor in obiecte si din recompensele banesti primite la concursuri si competitii nationale si internationale.

8. Bursele elevilor, studentilor si doctoranzilor, inscrisi la cursurile de zi.

9. Sumele platite elevilor din scolile profesionale polivalente si scolile de meserii pentru lucrarile executate.

10. Sumele platite pentru compensarea cheltuielilor de calatorie, de transport al bunurilor si de inchiriere a locuintei in caz de transfer sau de permutare la o alta munca ori intr-o alta localitate impreuna cu unitatea.

11. Retributia pentru munca prestata in afara orelor de program, virata la bugetul respectiv sau la fondurile de binefacere.

12. Retribuirea muncii lucratorilor netitulari (angajati temporar).

13. Indemnizatia platita tinerilor specialisti din contul unitatilor pentru concediul acordat dupa absolvirea institutiei de invatamint superior sau secundar profesional.

14. Indemnizatia unica acordata tinerilor specialisti la angajare, conform hotaririlor de Guvern.

15. Indemnizatia pentru incapacitate temporara de munca (inclusiv pentru ingrijirea unui copil bolnav), platita participantilor la lichidarea consecintelor avariei de la C.A.E. Cernobil.

16. Indemnizatia de asigurari sociale de stat.

17. Indemnizatia pentru copii, alocatia sociala si compensatia nominativa platite de la bugetul de stat sau de la bugetele unitatilor administrativ-teritoriale, stabilite in sistemul de asigurari sociale.

18. Toate tipurile de pensii, stabilite conform legislatiei cu privire la pensii.

19. Veniturile din gestionarea proprietatii intreprinderii, organizatiei (dividende, procente, drepturi la cotele de participare).

20. Cistigurile din obligatiunile imprumuturilor de stat si sumele primite la stingerea obligatiunilor.

21. Cistigurile de la loterii desfasurate in modul si in conditiile stabilite de Guvern.

22. Recompensa pentru donarea de sange.

23. Sumele primite de persoanele fizice asigurate, sub forma de granturi (ajutor gratuit), acordate de institutii internationale si nationale, de organizatii (fundatii) internationale de binefacere, de agenti economici, in marimea stabilita de legislatie.

24. Sumele platite pentru drepturile de autor sau pentru drepturile dobindite in baza unei conventii civile, cu exceptia veniturilor provenite din contractele ce reglementeaza relatiile de munca.

25. Sumele platite, conform legislatiei, pentru implementarea de inventii si propuneri de rationalizare, precum si pentru dreptul de autor asupra acestor inventii si propuneri.

26. Ajutorul material acordat de organele sindicale conform regulamentelor acestora.

(Conform Legii Nr.154-XVI din 21 iulie 2005 dupa punctul 11 se introduce un punct nou, care devine punctul 12, iar punctele 12-25 devin

punctele 13-26, in vigoare 1 ianuarie 2006).

ARHIVA

Legea Republicii Moldova
Nr. 1593-XV din 26 decembrie 2002

Anexa nr. 1

Categoriile de persoane neangajate pentru care
calitatea de platitor al primelor de asigurare
obligatorie de asistenta medicala o indeplinesc
autoritatile administratiei publice centrale si locale

Se asigura din contul bugetului de stat:

- 1) elevii din invatamintul secundar profesional;
- 2) studentii institutiilor de invatamint superior la cursurile de zi;
- 3) invalizii.

Se asigura din contul bugetelor unitatilor administrativ-teritoriale
de nivelul doi:

- 1) copiii de virsta prescolara;
- 2) elevii din invatamintul primar, gimnazial, mediu general si liceal;
- 3) somerii inregistrati oficial;
- 4) pensionarii.